

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 1

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Модернізація України: проблеми та технології успішності
(питання економіки, права, соціології, освіти і культури)”
м. Київ, МАУП, 12 листопада 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 8 від 30.09.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, канд. юрид. наук., доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук; доц.;
Д. Г. Юник, д-р пед. наук, проф.

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 1: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Модернізація України:
проблеми та технології успішності (питання економіки, права, соціології,
освіти і культури)”, 12 листопада 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голо-
ва) [та ін.]. — 2015. — 486 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Ельбрехт О. М. Підготовка менеджерів зовнішньоекономічної діяльності: теорія і практика	71
Баєв В. В. Медицинський туризм в Україні: перспективи розвитку.....	74
Баєва О. В., Мазнева М. В. Система медичного страхування туристів	78
Бахов І. С. Концепція ліберального мультикультуралізму: “за” і “проти” у вирішенні питання полікультурної освіти	86
Бірдус Л. В. Тенденції розвитку сільського зеленого туризму в Україні в умовах європейської інтеграції.....	91
Бойко С. С. Поняття корупції та корупційних дій	97
Білоус А. О. Історичні тенденції розвитку оздоровчо-рекреативного туризму в Україні	100
Головченко В. В. Сільське самоврядування в Україні	104
Гольцов А. Г. Вплив децентралізації на регіональні процеси і сталий розвиток України.....	108
Гордієнко Л. А. Соціальні фінанси як галузь фінансової науки.....	111
Дембовська Л. М., Козіна Я. М. Конотативний аспект композитної номінації в художньому дискурсі.....	113
Дікарев О. І. Політогемність енергетичної безпеки	117
Дудник В. М. Діяльність громадської організації “новий Маріуполь” як складова волонтерського руху в Україні.....	121
Дуднік А. С. Динамічний алгоритм управління перерозподілом мережевого трафіку в безпроводових інформаційних системах.....	126
Дуднік О. О., Дуднік А. С. Особливості ціннісних орієнтацій випускників шкіл-інтернатів у контексті професійного самовизначення	130
Дяченко М. П., Людвиченко В. О. Про технологію проектування, реалізації та тестування програмних систем.....	133
Єрескова Т. В., Мазурик О. В. Управління інноваційною активністю молоді як складовою її інноваційного потенціалу	136
Згалат-Лозинська Л. О. Кадрові проблеми впровадження інноваційних технологій в Україні.....	141
Карбовська Л. О. Вища освіта — фактор конкурентоспроможності країн на світовому ринку	145

ВИЩА ОСВІТА — ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇН НА СВІТОВОМУ РИНКУ

Щорічно, починаючи з 1979 року, рейтинг країн світу за показником економічної конкурентоспроможності визначається за індексом глобальної конкурентоспроможності. Індекс оцінює здатність країн забезпечити високий рівень добробуту своїх громадян та складений з 113 змінних конкурентоспроможності, об'єднані в 12 контрольних показників, що визначають національну конкурентоспроможність: якість інститутів; інфраструктура; макроекономічна стабільність; здоров'я і початкова освіта; вища освіта і професійна підготовка; ефективність ринку товарів і послуг; ефективність ринку праці; розвиненість фінансового ринку; рівень технологічного розвитку; розмір внутрішнього ринку; КС компаній; інноваційний потенціал.

У 2015 році до першої десятки рейтингу глобальної конкурентоспроможності входять такі країни, як: 1. Швейцарія. 2. Сінгапур. 3. США. 4. Німеччина. 5. Нідерланди. 6. Японія. 7. Гонконг. 8. Фінляндія. 9. Швеція. 10. Великобританія. У торішньому рейтингу Україна посіла 76 місце, у нинішньому році опустилася з 76 на 79 місце

П'ятим контрольним показником, що визначають національну конкурентоспроможність є показник “вища освіта і професійна підготовка”. Отже, вища освіта є фактором економічного розвитку країн та їх конкурентоспроможності на світовому ринку. За оцінками фахівців експертної корпорації “Всесвітній економічний форум” вже в 1992 році конкурентні переваги країн з розвинутою економікою лише на 15 % залежали від традиційних (“твердих”) показників (ВВП, рівень інфляції, стан торговельного балансу, тощо), і на 85 % — від “м'яких” факторів конкурентоспроможності, пов'язаних з людським чинником (мотивація праці, ступень освіченості, кваліфікація кадрів тощо).

Освіта є однією з основних інвестицій в людський капітал. На думку М. Баумена, протягом 60-х років минулого століття відбулася революція в економічній думці з приводу інвестування в людський розвиток: до початку десятиріччя освіта розглядалась як одне із основних прав людини, пов'язаних із споживанням, пізніше розкривається подвійна природа освіти і акцент переноситься на характеристику освіти як інвестицій в людину.

Країни, що увійшли до першої десятки у рейтингу глобальної конкурентоспроможності мають розвинуті системи вищої освіти, високий рівень її фінансування та інноваційний механізм розподілу фінансових ресурсів, що й забезпечує результат.

Фінансовий механізм у цих країнах базується на інноваційному підході до розподілу фінансових ресурсів з урахуванням результативності та якості в діяльності ВНЗ — державні ресурси “прямують за студентом”, а не безпосередньо у вищі навчальні заклади.

Сума державних видатків на вищу освіту з розрахунку на одного студента складає: в Україні 3 121 дол., США — 29 201, Німеччині — 15 711, Франції — 14 642, Японії — 15 957 дол.

Джерелами фінансових ресурсів є кошти центрального бюджету та бюджетів муніципальних утворень, недержавних фондів, юридичних та фізичних осіб, спонсорів.

Фінансування установ освіти здійснюється під освітні програми і проекти, при цьому використовуються такі інструменти, як: гранти, стипендії, студентські займи, контракти на людський капітал, ваучери і ощадні рахунки, що й забезпечує вирішення проблеми приведення обсягу та структури підготовки фахівців у відповідність до перспективних потреб економіки.

Система підготовки кадрів працює на потреби економіки: у розвинутих країнах структура підготовки фахівців за напрямками підготовки відповідає структурі зайнятості, тобто ринок освітніх послуг та ринок праці збалансовані, а зміни в структурі підготовки кадрів проходять відповідно до змін в економіці країни — темпів та пропорцій ВВП, модернізації виробництва.

Крім того, взаємозв'язки закладів вищої освіти з працедавцями, які беруть участь у виробленні стандартів професійної освіти, фінансуванні навчання майбутніх фахівців, організовують їх стажування на своїх підприємствах (в той час ВНЗ виконують прикладні наукові дослідження на замовлення бізнесу), а також практична спрямованість професійної підготовки майбутніх фахівців, прогнозування потреб економіки у робочій силі за видами діяльності та професійним спрямуванням сприяє працевлаштуванню молоді з вищою освітою. Це забезпечує збалансованість пропозиції робочої сили з попитом на неї ринку праці та мінімізацію рівня безробіття серед молоді мають (Швейцарія — 0,7–1,1 %; Японія — 0,6–0,9 %; Данія — 1,2–1,3 %; США — 1,8–2,0 %).

Створення та функціонування суспільних інститутів сприяє гласності у формуванні структури та обсягів освітньої та професійної підготовки кадрів з вищою освітою: незалежних систем контролю якості освіти, проведення незалежних рейтингів ВНЗ, соціологічних опитувань, експертних оцінок фахівців щодо стану ринку праці та ринку освітніх послуг, моніторингу ринку праці.

Отже, досягти високого рівня конкурентоспроможності економіки можливо за умови розвиненої вищої освіти та інституту громадянського суспільства, тому реформування економіки, системи управління та системи освіти повинні йти поряд.

Література

1. Шаповал М. Індекс людського розвитку. Міжнародний досвід застосування соціальних стандартів і український феномен / М. Шаповал: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.narodnapravda.com.ua/economics/4af7154f8cd0e/view_print/
2. Global Competitiveness Report | Global Competitiveness Report: [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/GCR2013-14/GCR_Rankings_2013-14.pdf
3. Исследовательские университеты США: механизм интеграции науки и образования / под ред. проф. В. Б. Супяна. — М.: Магистр, 2010. — 399 с.
4. Келли У. Роль высших учебных заведений в экономическом развитии Великобритании / У. Келли, Д. Маклин, Й. Макнико // Экономика образования. — 2006. — № 5. — С. 80–83.
5. Левченко О. М. Професіональний потенціал: регуляторні механізми інноваційного розвитку: монографія / О. М. Левченко. — Кіровоград: КОД, 2009.
6. Рейтинг глобальной конкурентоспособности 2014–2015: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://tsn.ua/groshi/ukrayinu-posunuli-na-girshu-poziciyu-v-svitovomu-reytingu-konkurentospromozhnosti-503584.html>
7. Україну посунули на гіршу позицію в світовому рейтингу конкурентоспроможності: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://tsn.ua/groshi/ukrayinu-posunuli-na-girshu-poziciyu-v-svitovomu-reytingu-konkurentospromozhnosti-503584.html>